

РЕШЕНИЕ

№ 34981

гр. София, 24.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 56 състав, в
публично заседание на 08.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Ситнилка

при участието на секретаря Макрина Христова, като разгледа дело номер **4740** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 126 и сл. Административно процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалбата на „АЙ ТИ ЕФ ГРУП“ АД, ЕИК[ЕИК], представлявано от С. А. чрез пълномощник адв. С. У. против заповед № 1726/13.02.2025 г. на Председателя на Комисията за защита на потребителите (КЗП), с която на основание чл. 68л, ал. 1, във вр. с чл. 68в, във вр. с чл. 68г, ал. 4, във вр. с чл. 68д, ал. 1, предл. 1 (съдържа невярна информация и следователно е подвеждаща) от Закона за защита на потребителите (ЗЗП) се забранява на дружеството при упражняване на своята дейност да използва нелоялна заблуждаваща търговска практика, като предоставя на потребителите невярна информация за размера на ГПР, като не включва в ГПР възнаграждението за застрахователна премия. Наведени са доводи за незаконосъобразност на оспорената заповед, поради нарушение на материалния закон и несъответствие с целта на закона. Осъществяването им е аргументирано с доводи за липсата на законово основание за включване на застрахователната премия при изчисляване на ГПР по кредита, доколкото сключването на договор за застраховката не е задължително условие за сключване на договор за потребителски кредит. Позовава се на нормите на чл. 19, ал. 1 от Закона за потребителския кредит (ЗПК) и § 1, т. 2 от ДР на ЗПК, като изрично изтъква, че договорът за застраховка и договорът за кредит не са „свързани договори“, както и че сключването на застраховката не е задължително условие за сключване на договор за кредит, с оглед на което и няма законово основание да се включи застрахователната премия в ГПР и същата не е „разход“ по договора за кредит. Не на последно място се изтъква, че в случая не е налице нарушение на чл. 68д, ал. 1, пр. Първо от ЗЗП, тъй като дружеството е изпълнило изискването в преддоговорната информация, съобразно Стандартен

европейски формуляр да предостави цялата информация относно кредита. Претендира се отмяна на оспорената заповед.

Ответникът по жалбата - Председателя на Комисията за защита на потребителите не изразява становище по жалбата.

Административен съд София-град, 56-ти състав, след като обсъди изложеното в жалбата и прецени представените по делото доказателства, прие за установено от фактическа страна следното:

Оспорващото търговско дружество е вписано в регистъра на финансовите институции, воден от БНБ, под № BGR00298.

В хода на образувано административно производство пред КЗП е установено, че чрез средствата за комуникация от разстояние (електронна поща, уеб-сайт и телефон), на 25.09.2024 г., „Ай Ти Еф Груп“ ЕАД в качеството му на кредитодател и А. Ф. Р., в качеството му на кредитополучател е сключен договор за потребителски кредит № 716814 при следните параметри: кредитен продукт - кредит за всички; сума на кредита (главница) - 5330.70 лв.; срок за погасяване на кредита - 25.09.2025 г.; размер на погасителната вноска - 576.65 лв., брой погасителни вноски - 12; начин на усвояване на сумата - част от сумата по кредита кредитодателят предоставя чрез системата на „Изипей“ АД. Остатъкът от сумата в размер на 330.70 лв. кредитодателят изплаща от името и за сметка на кредитополучателя на ЗАД „Евроинс“ ЕАД (застраховател), като застрахователна премия по сключен договор за застраховка; ГЛП (годишна лихва за ползване на кредита) - 46.60 %; общо дължима сума - 6919.80 лв. и ГПР (годишен процент на разходите) - 65 %. Съгласно застрахователен сертификат № 522739/25.09.2024 г. за застраховка „Живот“ на клиентите на „Ай Ти Еф Груп“ ЕАД, съгласно групов договор № IFT-00282024, застрахован е потребителя по договор за потребителски кредит № 716814; ползващо лице е „Ай Ти Еф Груп“ ЕАД, премията е в размер на 330.70 лв., дата на застраховката - 25.09.2024 г. При така констатираното административният орган, позовавайки се на т.9.2.1 от Груповия договор е направил извод, че като застрахователен агент в настоящия случай „Ай Ти Еф Груп“ ЕАД допълнително се обогатява чрез сключване на застраховки във връзка с отпускани кредити. Констатирано е, че платената от кредитополучателя сума като застрахователна премия не е включена при изчисляване на размера на ГПР по кредита, факт който изрично е заявен и от „Ай Ти Еф Груп“ ЕАД, в депозирано писмено становище. Според административния орган именно невключването на тази информация в годишния процент на разходите въвежда потребителя в заблуждение, тъй като се оказва, че той трябва да заплати по-висока сума от общите разходи, а и предоставената на потребителите информация чрез С., касаеща размерът на ГПР е невярна. Въз основа на тези констатации е обоснован извод, че кредиторът „Ай Ти Еф Груп“ ЕАД е предоставил невярна предварителна информация чрез С. на потребител - кредитополучател по договор за кредит от 25.09.2024 г. относно размера на ГПР и относно изискваните обезпечения и следователно е подвел или е възможно да е подвел потребителя за основните параметри на отпускания кредит. По същността си това изпълва хипотезата на нелоялна заблуждаваща търговска практика по смисъла на чл. 68д, ал. 1 пр. 1 от ЗЗП.

Предвид така установените обстоятелства, с оспорения административен акт, на основание чл. 68л, ал. 1, във вр. с чл. 68в, във вр. с чл. 68д, ал. 1, предл. 1, вр. с чл. 68г, ал. 4 от ЗЗП се забранява на дружеството, при упражняване на своята дейност на използва нелоялна заблуждаваща търговска практика, като предоставя невярна информация за размера на ГПР, като не включва в ГПР възнаграждението за застрахователна премия.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА, като подадена в срок, от легитимирано за това

лице и срещу подлежащ на оспорване индивидуален административен акт.

Разгледана по съществото, жалбата е ОСНОВАТЕЛНА, предвид следното:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган в кръга на предоставените му правомощия, съгласно чл. 68л, ал. 1 ЗЗП, който предвижда, че когато КЗП установи, че търговската практика е нелоялна, председателят на КЗП издава заповед, с която забранява прилагането на търговската практика.

Заповедта е издадена в предвидената от закона форма, като съдържа изискуемите съгласно чл. 59, ал. 2 АПК реквизити - наименование на органа, наименование на акта, адресат, фактически и правни основания, разпоредителна част. В заповедта точно е описано какво представлява заблуждаващата нелоялна търговската практика – предоставяне на невярна и подвеждаща информация, относно предишната цена и процента на намаление на цените на предлагани за продажба стоки. Изчерпателното посочване, както на правните, така и на фактическите основания за издаването ѝ, е предпоставка за правилното упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигурява възможност на жалбоподателя да организира адекватно защитата си.

Неоснователни са възраженията, изложени в жалбата за допуснато нарушение на административно процесуалните правила.

Преценката на административния орган е направена, след обсъждане на релевантните факти и обстоятелства в изпълнение на разпоредбите на чл.35 и чл.36 от АПК, изискващи индивидуалният административен акт да се издава, след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая. Съобразно служебното начало в административния процес, ответникът е събрал всички необходими доказателства, извършил е надлежна проверка на същите, а окончателният правен резултат е в съответствие с приетите фактически установявания. Не са допуснати съществени процесуални нарушения, които да са довели до неправилно приложение на материалния закон, тъй като фактите вярно са подведени под съответните материалноправни разпоредби. Не е нарушено и накърнено правото на защита на жалбоподателя в хода на производството, за съществуването на което същият е бил уведомен и са изискани от него писмени обяснения и доказателства. Наложената ПАМ има основно превантивен характер. С нея се забранява на „Ай Ти Еф Груп“ЕАД да прилага нелоялна заблуждаваща търговска практика. Целта е да се осуети възможността на дееца да извърши други подобни нарушения. Именно с оглед непосредствената цел за ограничаване на евентуално противоправно поведение и обезпечаване положителните действия на субекта на правоотношението, ПАМ се прилага чрез забрана да се използва нелоялната заблуждаваща търговска практика за в бъдеще. Ако деянието не е преустановено, наложената ПАМ ще има и преустановително действие. Преустановяването на деянието от отговорното лице обаче не следва да се приема като лишаващо наложената ПАМ от предмет, тъй като по този начин се пропуска превантивното действие на мярката.

В случая спорният по делото въпрос е дали използваната от дружеството търговска практика може да се квалифицира като нелоялна заблуждаваща практика по смисъла на чл. 68д, ал. 1 предл. 1 във вр. с чл. 68г, ал. 4 във връзка с чл. 68 в от ЗЗП. Отговорът на този въпрос изисква предварително да се отговори на въпроса следва ли в размера на ГПР да се включи размерът на застрахователната премия.

Защитата на потребителите от нелоялни търговски практики е уредена в Глава четвърта, раздел IV на ЗЗП, като българският закон възпроизвежда Директива 2005/29/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 11 май 2005 г. относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, Директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и Регламент

(ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета.

Нормата на чл. 68в от ЗЗП, предвижда забрана на нелоялните търговски практики. Според разпоредбата на чл. 68г, ал. 4 от ЗЗП, нелоялни са и заблуждаващите и агресивните търговски практики по чл. 68д - 68к.

Преценката дали пазарното поведение на търговеца осъществява състава на заблуждаваща търговска практика като проявна форма на забранена нелоялна търговска практика, следва да бъде извършвана за всеки отделен случай при съвкупна и обективна оценка на доказателствата.

Търговска практика е заблуждаваща, когато съдържа невярна информация и следователно е подвеждаща или когато по някакъв начин, включително чрез цялостното ѝ представяне, заблуждава или е в състояние да въведе в заблуждение средния потребител, дори и ако представената информация е фактически точна относно някое от обстоятелствата, посочени в ал. 2, и има за резултат или е възможно да има за резултат вземането на търговско решение, което той не би взел без използването на търговската практика. (посочва чл. 68д, ал. 1 от ЗЗП).

Съгласно § 13, т. 23 от ДР на ЗЗП "търговска практика" е всяко действие, бездействие, поведение, търговска инициатива или търговско съобщение, включително реклама и маркетинг, от страна на търговец към потребител, което е пряко свързано с насърчаването, продажбата или доставката на стока или предоставянето на услуга на потребителите.

При преглед на относимата нормативна уредба следва да се направи изводът, че фактическият състав на нарушението изисква кумулативно наличие на три обективни елемента: 1). Да е налице търговска практика, свързана с предлагането на стоки и услуги; 2). Тази търговска практика да съдържа невярна информация, която да е подвеждаща; 3). Тази търговска практика да има за резултат или да е възможно да има за резултат вземането на търговско решение, което потребителят не би взел без използването на търговската практика.

Съгласно легалната дефиниция, съдържаща се в § 13, т.1 от ЗЗП, „потребител“ е всяко физическо лице, което придобива стоки или ползва услуги, които не са предназначени за извършване на търговска или професионална дейност, и всяко физическо лице, което като страна по договор по този закон действа извън рамките на своята търговска или професионална дейност. Клиенти на такъв договор са именно физическите лица, като услугата, която се предоставя не е за търговска или професионална дейност, т.е. отговарят на изискванията за потребител по смисъла на ЗЗП. Предоставеният кредит представлява „услуга“ по § 13, т.14 от ЗЗП, доколкото може да бъде определен като материална или интелектуална дейност, която се извършва по независим начин, предназначена е за друго лице и не е с основен предмет прехвърляне владение на вещ. Безспорно предоставянето на информация относно основните елементи на договора, и по-конкретно определяне на ГПР и общи разходи по договор за потребителски кредит, могат да бъдат определени като действия от страна на търговеца насочени към потребител, които са пряко свързани с насърчаването, продажбата или доставката на стока или предоставянето на услуга и като такива представляват търговска практика.

Не всяка невярна информация във връзка с договора за кредит между търговец и потребител би могла да се определи като подвеждаща. В чл. 68д, ал. 2 от ЗЗП са посочени обстоятелствата, които са от такава значимост за потребителя, че непредоставянето от търговеца на точна и пълна информация по отношение на тези обстоятелства, може да се определи като подвеждаща нелоялна търговска практика. Сред изброените са цената или начина на нейното изчисляване, или съществуването на специфично предимство по отношение на цената /чл. 68д, ал.2, т.4 от ЗЗП/. В случая, ГПР и общите разходи по потребителските кредити представляват информация, от която може да се изчисли цената на услугата. Ето защо, даването на невярна и следователно подвеждаща информация относно ГПР може да се определи като нелоялна търговска практика.

Въпросът е обаче, подлежи ли застрахователната премия на включване в размер на ГПР в настоящия случай.

Изискванията към договора за потребителски кредит, както и към преддоговорната информация и начина на изчисляване на годишния процент на разходите се уреждат от Закона за потребителския кредит /ЗПК/. Законът има за цел да осигури защита на потребителите чрез създаване на равноправни условия за получаване на потребителски кредит, както и чрез насърчаване на отговорно поведение от страна на кредиторите при предоставяне на потребителски кредит. В чл. 6 от ЗПК е регламентирано задължението на кредитора да предоставя подходящи разяснения на потребителите, позволяващи им да преценят доколко предлаганият договор за кредит съответства на техните потребности и финансово състояние, както и да разяснява преддоговорната информация по чл. 5, която трябва да бъде предоставена, основните характеристики на предлаганите продукти и въздействието, което могат да оказат върху потребителите, в т.ч. последиците в случай на просрочени плащания от страна на потребителя. Съгласно разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т.10 от ЗПК, договорът за потребителски кредит се изготвя на разбираем език и съдържа годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин.

Както е посочено в чл. 19, ал. 1 от ЗПК, годишният процент на разходите изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. Годишният процент на разходите по кредита се изчислява по формула съгласно приложение № 1, като се вземат предвид посочените в него общи положения и допълнителни допускания. Понятието "общи разходи по кредита на потребителя" обхваща всякакви видове разходи, които потребителят следва да заплати и които са известни на кредитора, съответно разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, също се включват в тези разходи. В § 1, т.1 от ЗПК се съдържа легалната дефиниция на понятието „общ разход по кредита за потребителя“, това са всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия. Общият разход по кредита за потребителя не включва нотариалните такси.

В чл. 3, б. „ж“ от Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 година относно договорите за потребителски кредити и за отмяна на Директива 87/102/ЕИО на Съвета е регламентирано, че „общи разходи по кредита за потребителя“ означава всички разходи, включително лихва, комисиони, такси и всякакви други видове разходи, които потребителят следва да заплати във връзка с договора за кредит и които са известни на кредитора, с изключение на нотариалните разходи; разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, по-специално застрахователни премии, също се включват, ако в допълнение към това сключването на договор за услугата е задължително условие за

получаване на кредита или получаването му при предлаганите условия. Транспонирането на чл. 3, б. „ж“ от Директива 2008/48/ЕО е намерило точно отражение в § 1, т. 1 ДР на ЗПК.

Така дадените легални понятия изискват да се изследва въпроса дали сключване на договор за застраховка в случая е задължително условие за сключване на договора за кредит, поради което застрахователната премия да е част от общите разходи по кредита, която следва да бъде калкулирана в ГПР. Видно от съдържанието на сключения договор за кредит, респ. съпътстващите го документи, сключването на застраховка от кредитополучателя не е задължително условия за сключване на договора за кредит, с оглед на което и не е налице визираното в закона основание за включване на застрахователната премия в ГПР и същата не представлява разход по договора за кредит, доколкото двата договора не са свързани. В тази връзка следва да се има предвид, че пред административния орган от търговското дружество е представена информация (молба Ц-03-9150/02.12.2024 г.), както относно начина на сключване на процесния договор за кредит, така и информация, че през 2024 г. са сключени 26217 броя договори за потребителски кредити, по които кредитополучателя нямат сключени застраховки към „Евроинс Живот“ ЕАД или друго застрахователно дружество, което представлява 75% от всички предоставени от „АЙ ТИ ЕФ ГРУП“ АД кредити. При това положение съдът приема, че застрахователната премия не е общ разход по кредита, доколкото присъединяването по договора за застраховка не е задължително и неразривно свързано с договора за кредит.

В обобщение на изложеното, настоящият съдебен състав намира, че в случая от страна на „Ай Ти Еф груп“ АД не е осъществен състава на нелоялна търговска практика по чл. 68д, ал. 1 предложение 1, във връзка с 68г, ал. 4 във връзка с чл. 68в от ЗЗП. Събраните по делото доказателства изцяло опровергават извода на административния орган, че дружеството е предоставило невярна и подвеждаща информация относно размера на ГПР, като не включва в ГПР възнаграждението за застрахователна премия. Това налага отмяна на оспорения административен акт, като постановен при неправилно прилагане на материалния закон.

Предвид изложеното и на основание чл.172, ал. 2 и чл. 143, ал. 1 и чл. 226, ал. 3 от АПК, Административен съд-София град, Второ отделение, 56-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на „АЙ ТИ ЕФ ГРУП“ АД, ЕИК[ЕИК], представлявано от С. А. чрез пълномощник адв. С. У. заповед № 1726/13.02.2025 г. на Председателя на Комисията за защита на потребителите

Решението може да бъде обжалвано чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: